

บทความออนไลน์

วันทอง ความสำเร็จของละครบนส่วนผสม ‘เหมือนจะใหม่แต่ไม่เก่า’ ที่ให้ผลลัพธ์เกินคาด

วันทอง จัดเป็นละครพีเรียดราม่าฟอร์มยักษ์ที่เรียกร้องความสนใจจากแฟนละครได้อย่างมากตั้งแต่เปิดโปรเจกต์ กับการขายความเป็นละครดัดแปลงจากรวรรณคดีไทยที่ทุกคนรู้จักอยู่แล้วในมุมมองใหม่ บวกกับแคสต์นักแสดงเคมีใหม่ระดับแถวหน้าของวงการ ไม่แปลกหากละครเรื่องนี้จะถูกจับตามองเป็นพิเศษตั้งแต่เปิดกล้องปล่อยตัวอย่าง หรือแม้แต่หลังจากเริ่มฉายไปแล้วก็สามารถสร้างการพูดถึงบางอย่างได้อยู่เรื่อยๆ จนล่าสุดก็เพิ่งลาจอยไปด้วยเรตติ้งระดับประวัติศาสตร์ช่อง พร้อมกระแสที่หลายคนพูดถึงที่บ้านทั่วเมือง

เล่าเรื่องเหมือนจะใหม่ แต่ก็ไม่เก่า

สิ่งที่ วันทอง มอบให้ผู้ชมแบบเต็มอิมคือการทำไปสำรวจโลกของวรรณคดีเรื่องนี้แบบครบถ้วนตามท้องเรื่องที่หลายๆ คนเคยเข้าใจจากในบทเรียน แต่ถ้าหากจะบอกว่าเป็นละครที่หยิบวรรณคดี *ขุนช้าง-ขุนแผน* มาตีความใหม่ และขายแบบตรงๆ ว่า ‘ไม่ใช่วรรณคดีที่คุณรู้จัก’ ก็ดูจะไม่ถูกต้องเสียทีเดียว เพราะตัวเรื่องเองก็ดำเนินตามสิ่งที่บทดั้งเดิมเล่าไว้จาก 1 ไป 10 แต่ถูกปรับรสชาติวิธีการเล่าเรื่องให้น่าสนใจยิ่งขึ้นที่เลือกใช้ฉากความตดสนิทโษวันทองมาเป็นฉากเปิดเรื่อง และค่อยๆ ใช้วิธีเล่าเรื่องย้อนไปสืบความจากแต่ละสถานการณ์ในช่วงชีวิตของ 3 ตัวละครหลักทั้ง วันทอง-ขุนช้าง-ขุนแผน ซึ่งเป็นท่าทีที่เคยเห็นจากละครหรือซีรีส์บ้านอื่นมาแล้ว ถ้าจะวัดว่ามันใหม่กับละครไทยแค่ไหน ก็ลองนึกดูว่าก่อนหน้านี้ไม่นานมีคนไปตั้งกระทู้ในเว็บไซต์ตั้งตั้งคำถามว่า ‘ละครวันทองจะตัดสลับไปทำไม งง’ ซึ่งก็ถือว่าเป็นท่าทีการดำเนินเรื่องที่เอร์ดีอ่อยพอตัวบนมาตรฐานละครไทย – ใครจูนติดก็คงสนุกไปด้วยไม่ยาก ส่วนใครจูนไม่ติดก็รอดูคัทซีนเอาแทน

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

อีกเรื่องที่เราารู้สึกว่าไม่ใหม่ แต่ให้ผลลัพธ์ที่ดีคือมวลรวมและบรรยากาศของเรื่อง โดยเฉพาะการหยิบเอาตัววรรณคดีที่ผู้ชมทุกคนต่าง ‘รู้อยู่แล้ว’ ว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้างมาทำเป็นละคร ฉะนั้นท่าทีของการชี้ชวนให้มาดูการตีความใหม่จึงถือเป็นมุกเด็ดของละครเรื่องนี้ที่สามารถชวนให้ผู้ชมอยากติดตามตั้งแต่ต้นไปจนจบได้ เพราะถ้าสมมติว่าเราตัดนักแสดงอย่าง ใหม่-ดาวิกา โสรเน่ ออกไป ตัด บ๊อง ฌวัณน์ และ ชาคริต แย้มนาม ออกไป *วันทอง* อาจแทบไม่ต่างอะไรกับละครจักรๆ วงศ์ๆ หนึ่งเรื่องที่น่ายช่วงเช้าวันหยุดด้วยซ้ำ ด้วยบริบทของเรื่องเอ่ย ตัวละคร และความเหนือจริงหลาย ๆ อย่าง นับเป็นการผสมเอาวรรณคดีที่ถูกปากผู้ชมละครไทยอยู่แล้วมารวมกันไว้ *วันทอง* จึงเป็นเหมือนการดัดแปลงความรู้สึกที่ผู้ชมมีต่อวรรณคดีออกมาให้ดูร่วมสมัยมากขึ้น คุณจะรู้สึกคุ้นเคยกับมันในทันทีที่ได้ชม และอาจเผลอหลุดโฟกัสไปว่า ‘นี่ฉันกำลังดูอะไรอยู่’ เมื่อขุนแผนเริ่มเสกคาถาได้

ประเด็นเหมือนจะใหม่ แต่ก็ไม่เก่า

ไม่ใช่เรื่องใหม่เช่นกันที่ละครไทยจะหยิบเอาเรื่อง Women Empowerment มาเล่าอย่างตรงไปตรงมา เพราะช่อง one31 ก็เคยทำละครอย่าง *เมีย 2018* ให้อรุณาเป็นตัวแทนของผู้หญิงหย่าผัวที่ใจเด็ด และลุกขึ้นมายืนหยัดบนความรู้สึกจริงๆ ของตัวเอง ซึ่ง *วันทอง* เองก็ผลิตซ้ำความรู้สึกแบบนั้นในท่าทีที่ตรงไปตรงมามากขึ้น และด้วยพื้นเพตัวละครนี้เองก็เอื้อให้เขียนเรื่องความรู้สึกผู้หญิงได้มากมาย สอดแทรกบทพูดที่จิตใจและตั้งใจให้รู้สึกถึงเมสเสจที่นำเสนอเรื่องสิทธิและความเท่าเทียมระหว่างเพศ หรือตั้งคำถามว่าทำไมผู้หญิงจะไม่มีปากเสียงเท่าผู้ชายได้ ต่อกรกับอำนาจชายเป็นใหญ่แบบตรงๆ ได้แบบไม่เคอะเขิน ท่ามกลางบริบทสังคมของยุคกรุงศรีอยุธยาเป็นฉากหลัง เราสัมผัสได้ถึงความตั้งใจบางอย่างในตัวบทละครที่อยากสื่อสารออกมาให้เรียบง่ายที่สุดแบบที่ผู้เสพละครไทยจะเข้าใจได้ จนเราได้เห็นคอมเมนต์จำนวนมากต่อตัวละครเรื่องนี้ว่า เป็นเรื่องราวแทนใจของผู้หญิงในสังคมจริงๆ

สิ่งที่ชอบที่สุดในละครเรื่อง *วันทอง* นี้คือช่วงท้ายๆ ของเรื่องเสียแล้ว ที่หลังจากวันทองเตรียมรับโทษประหาร บทได้ส่งให้เธอกลายเป็น Role-model ของผู้หญิงคนอื่นในสังคมไปอย่างสุดทาง จนผู้ชมอย่างเราเกือบลืมบริบทของยุคสมัยไปทั้งหมด โดยเฉพาะซีนถกเถียงเรื่องสิทธิเสรีภาพ ความเจ็บปวด และเพศหญิงของวันทองกับพระสุริยงเทวี ที่ต้องยอมรับจริงๆ ว่าบทละครในฉากนี้ทรงพลัง สวยงาม และทำให้เห็นภาพของวันทองในมุมมองใหม่จริงๆ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

นอกจากฉากสำคัญที่ว่าแล้ว ตัวละครแวดล้อมอื่นๆ ก็ต่างฮึกเหิมขึ้นมาด้วยแรงบันดาลใจจากสิ่งที่วันทองทำในฐานะผู้หญิงที่สามารถเลือกทางเดินชีวิตตัวเองได้ เช่น นางลาวทอง ที่ติดกับนางวันทองคร่ำแทบพังก็ยังยืนมีมาช่วยเหลือ เผยความในใจ หรือการให้ผู้หญิงคนอื่นๆ ในเรื่องส่งแรงเชียร์ ส่งกำลังใจ และเห็นใจเธออย่างเต็มอก คล้ายจะเป็นบทสรุปของการทำละครเรื่อง วันทอง ขึ้นมาในปี 2021 นี้ว่าต้องการสื่อสารอะไร

แต่มีเรื่องหนึ่งที่น่าจะเป็นทางเลือกที่ไม่น่ายินดีเท่าไร คือการพลิกบทประพันธ์เล็กน้อยในตอนจบ ที่ส่งให้เรื่องราวของตัวละครวันทองไม่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกผู้ชมมากเท่าที่ควรจะเป็น เพราะสมมติว่าการตายของเธอส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ได้คงน่าประทับใจมากกว่า และยังไม่หลุดจากบริบทเดิมของเรื่องได้ แต่กับการจบแบบใหม่นี้ก็ยังมอบความรู้สึกที่แตกต่างให้ผู้ชมได้น่าสนใจ แม้น้ำหนักของ ‘พลังหญิงและการเปลี่ยนแปลง’ จะถูกลดทอนลงจากการกระทำของตัวละครขุนแผน แต่การสรุปว่า ‘การเปลี่ยนแปลงบางอย่างไม่จำเป็นต้องแลกด้วยชีวิต เพราะชีวิตเป็นสิ่งที่มีความค่า’ ก็สามารถช้อใจผู้ชมจำนวนมากได้ และทำให้ช่อง one31 ปลอดภัยจากการถูกเผาโดยปริยาย

ผลลัพธ์ที่เกินคาดจากความไม่ใหม่และไม่เก่า

ต้องยอมรับว่าเราค่อนข้างเซอร์ไพรส์จริงๆ กับตัวเลขเรตติ้งระดับปรากฏการณ์ที่ไม่ได้เห็นบนจอโทรทัศน์มานานพอสมควร และอย่างยิ่งกับการเป็นละครของช่อง one31 ที่จุดแข็งของช่องก็คือเรื่องละครก็จริง แต่น้อยครั้งนักที่จะสามารถมาต่อสู้อัลบัลลุ่มละครช่องหลักที่มีฐานแฟนอยู่แล้วทั้งช่อง 3 และช่อง 7 ก็นับเป็นความท้าทายอย่างมาก และเมื่อเห็นเรตติ้งเฉลี่ยโดยรวมของช่อง one31 แล้ว พวกเขาสามารถขึ้นมาอยู่บนอันดับ 1 ได้แล้ว เอาชนะช่องหลักเดิมที่เคยมี นับเป็นปรากฏการณ์หนึ่งที่น่าสนใจมากๆ ในแง่ของการเสฟสื่อละครของผู้ชมในปัจจุบันที่ทำให้เห็นได้ว่าอะไรทำให้พวกเขา ‘ดูสุด’ ท่าทีแบบไหนที่ทำให้พวกเขา ‘ติดตาม’ และละครแบบไหนที่จะได้รับการเหลียวมองในยุคสมัยถัดไป นำมาพูดถึงต่อ นำมาตีความต่อเป็นบทสนทนาที่มีประโยชน์กับสังคมต่อไปได้

อีกสิ่งที่ทำให้ วันทอง ถูกส่งมาไกลได้ถึงขนาดนี้ อาจเป็นเพราะหลายๆ ปัจจัยรวมกัน ทั้งการโหมโปรโมตในระดับที่ไม่เคยเห็นมาก่อนทั้งในสื่อออนไลน์ และสื่อออนไลน์ เพลงประกอบละครที่ดังก่อนละครมาก่อนแล้วตั้งแต่ต้น การขูดยุติและชวนผู้ชมมาตั้งคำถามกับความเป็นเพศหญิงที่ถูกกดขี่ หรือแม้แต่พลังของนักแสดงที่เรียกว่าเล่นกันแบบพลิกกายถวายหัว เช่นที่เราได้เห็น ใหม่-ดาวิกา โฮร์เน่ แยกเส้นเรื่องไว้หนักหนาหลายๆ และเธอก็สามารถนำเสนอวันทองในแบบที่เธอรู้สึกออกมาได้ค่อนข้างสมบูรณ์แบบ ทั้งในฐานะ เมีย แม่ ลูกสาว เป็นผู้หญิงที่มีเลือดเนื้อ เข้าใจตัวเอง และมีวิธีการแสดงที่เซอร์ไพรส์ผู้ชมได้เสมอ โดยเฉพาะฉากรำลากลูกชายระหว่างถูกขังประจานกลางเมือง วิธีการร้องไห้ของเธอหลากหลายเสียจนได้เห็นมิติความเสียใจในแบบที่น้อยครั้งจะได้เห็นบนจอละคร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

สร้างบทวันทองให้กลายเป็นบทของเธอไปโดยปริยาย และแน่นอนว่าเธอกลับมาทวงบัลลังก์นักแสดงหญิงคนเก่งคนหนึ่งของวงการได้อย่างน่าภาคภูมิใจแทนจริงๆ

อีกสองนักแสดงที่เราต้องลุกขึ้นปรบมือให้คือ ชาคริต แย้มนาม ในบท ขุนช้าง หากเรายอมรับความไม่สมบูรณ์ของเมกอัพได้ฉับไฉน เราก็คงเชื่อได้สนิทใจว่าเขาคือขุนช้างได้ฉับนั้น ซึ่งชาคริตเองก็ได้รับคำชื่นชมอย่างมากในหลายๆ ฉาก และนี่จะเป็นบทบาทที่น่าจดจำบทรึ่งในประวัติการทำงานของเขา ส่วนอีกคนหนึ่งที่น่าสนใจมากๆ คือ ตงตง-กฤษกร กนกธร ในบทจมีนไวยวรรณาก ลูกชายสุดที่รักของวันทอง นับเป็นบทที่ทำให้เขาได้แจ้งเกิดในฐานะนักแสดงรุ่นใหม่อย่างแท้จริง เพราะถือเป็นอีกหนึ่งตัวเดินเรื่องสำคัญ และเขาก็ทำหน้าที่ในบทบาทนี้ให้ผู้ชมเชื่อได้ ถือเป็นใบเบิกทางที่ดีให้กับเขาอย่างแท้จริง

แม้จะเป็นส่วนผสมที่ดูใหม่ แต่ก็คล้ายแค่ ‘เหมือนจะใหม่’ ด้วยการผลิตงานบนพื้นฐานละครไทยที่เราคุ้นเคย ด้วยวิธีการแบบใหม่ คำพูดใหม่ บทใหม่ ทำให้ วันทอง เวอร์ชันนี้ไม่ได้น่าสนใจ แค่เธอเป็นหญิงสองใจหรือไม่ แต่สิ่งที่น่าสนใจคือผลลัพธ์ปลายทางที่ละครเรื่องนี้ทำได้ ทั้งในแง่ธุรกิจ เรตติ้ง ภาพลักษณ์ช่อง หรือแม้แต่การสร้างตัวละครไอคอนิกขึ้นมาเป็นภาพแทนผู้หญิงคนหนึ่ง และสภาพสังคมในปัจจุบันได้อย่างน่าสนใจ เป็นความเกินคาดที่นานๆ ครั้งเราจะได้รับมันจากละครไทย

ที่มา <https://thestandard.co/wan-thong-unexpected-results-success-thai-drama/>

